

TYÖVELVOLLISUUS JA NAISTEN TYÖN SUOJELUS NEUVOSTO-VENÄJÄLLÄ

VANHA ÄITI

Pitkäänkäin sota on juurlaan myöten järkyttänyt kapitalistista taloutta, saattanut sekasortoon liikenteen, keskeyttänyt teknillisen kehityksen, joka on edellytyksenä tuotantovoimien kasvulle. Yleinen arvojen tuotanto on mennyt alaspäin. Kapitalistisen talousjärjestelmän sortuminen ei ole enään estettävissä.

Taloudellisen elämän pelastaminen äydelliseltä perikadolta, mikä puostaan palauttaisi ihmiskunnan raaalajisuuden asteelle, on mahdollollinen siirtymisen kautta uusiin tausuuotolihin ja uusiin tuotolihin in järjestämisessä.

Tämän askeleen on ottanut Venä tyväenluokka perustamalla ilman ensimmäisen todellisen työnvullan. Niinkaan kuin työväen täytyy näyttää kapitalismin noa tekniikkaa, taistelua maan antovoimien kohottamiseksi täykäydä vain järjestämällä työ uuperusteille.

ön järjestäminen yhteiskunnallia taloudessa pyrkiä tarkoituksen aisesti käyttämään työvoimaa, kansallisten rikkauksien elävää alhahdettua. Yksityisomistuksen äminen tuotantovälineisiin nähtöntasavallassa luo jo itseään äisan perustan maan tuotantoen kohottamiselle. Koko se o- uotuja rikkauksia, joka kapitalis- vallitessa tuhlatiin rikkaitten in tuottamattomaan yksityiseen äteen, jää nyt kansantalouden un ja käytetään työlätekevän tön välittömiin tarpeisiin taikka annon jatkamiseen. Eikä siinä n. Kapitalistisen järjestelmän na vain osa väestöstä, kaupungin naasendun köyhälistö, työskentelij den kokonaisuksi. Toinen osa, y omistava luokka, oli mukana kuluttamassa. Porvariston val- kasvaessa, kasvoi myös niitten ällöitten lukumäärä, jotka työselivät tuottamattomassa työssä, elivät rikkaitten henkilökohtaisil- olta, niiden mielihoidetta. Henkil- itaisen palvelusväen, ylellisyyssi- äitten tuottajien, kevytlaisten äijain taiteella ja tieteellä kei- ällijain, prostitueerattujen luku oi samaa mukaa kuin lisääntyi sa luonnonrikkauksia, jonka ka- ästöt kahmivat itselleen, säälit- ä ja rikkollisesti käyttäkööseen ni- ämien mielihoidettensa tyydyttä- äen. Mitään tuottamattoman vi- än lukumäärää porvaris-kapitalis- sa maissa lisäsi myöskin monilu- ä joukko naisia, jotka elivät änsä työstä. Ennen sotaa e- ämän kuin puoli porvarisvaltio- äispuolista väestöstä eli miesten- äittäikää isiensä tuloista. Kalkki ä ihmiset, jotka ovat kiinteässä äydessä kapitalistisen talousjär- älmän kanssa, hidastuttaneen elä- ä työvoiman kasvua, ovat porva- äissa maissa esteenä tuotantovoii- kehitykselle ja valkeuttavat ny- ämä valkeana aikana taistelua se- ärota vastaan.

Äisin on asianlaita todellisen- äsasavallan talousjärjestelmän äessa. Sen järjestelmän välites- än talouden perusteena yleinen, äittelman mukaisesti järjestetty ä joka ei ole tarkoitettu palvelu- än henkilökohtaisia tarpeita, vaan äyttämään yleisiä tarpeita ja kan- äalouden vaatimuksia, jonka avul-

la vain on mahdollisuus kohottaa maan tuotantovoimia ja senkautta voittaa alkansa elänyt yleismaailmal- lisen sekasorron tilan edessä voima- ton kapitalistinen tuotantotapa.

Minkälaisia ovat sitten ne uudet periaatteet, joitten perustalle rakenta- tuu työn tasavallan talousjärjes- telmä?

Ennenkaikkea: kirjanpito elävää työvoimasta ja sen oikea jako. Ka- pitalistisen järjestelmän aikana val- litsee työmarkkinoilla kilpailun äi- heuttama anarkia. Yhdessä paikaa- sa vallitsee työttömyys, toisessa puut- tuu työvoimaa. Toisella teollisuuden äalalla työläinen näännyty työtaakan älle, toisella työ käy hitaasti, vähän tuottavasti, sillä alhaiset työpalkat ilman erikoista tekniikkaakin takaa kapitalisteille riittävän voiton. Kir- janpito kummankin sukupuolsesta työvoimasta ja sen oikea jakelu y- teiskunnallisessa taloudessa vapaut- taa työläisen ja työläisnaisen ennen- kaikkea työttömyyden kauhuista. Neuvosto-Venäjäällä ei työttömyyttä enään tunneta. Tästä johtuu, että työvoiman kirjanpidosta ja sen oi- keasta jakelusta hyötty tyväenluok- ka kokonaisuudessaan, siis myös työläisnainen.

Siirtyminen tuottamattomasta, o- mahyöttyisestä työstä, jolloin oli ole- massa suuri joukko hajanaisia per- heitalouksia kollektiiviseen joukko- kulutukseen merkitsee toista astetta, pohja-asema, jolle tuotanto on raken- nettu. Tämän periaatteen käytän- töön saattamisesta voitaa enemmän nainen. Kapitalin hallitessa naisen voimat kulutti loppuun säälimättä- mällä tavalla tuottamaton, valkkakin raskas työ perheessä. Työn tasava- lassa asteettain syrjäytettiin yksilöi- llinen kotitalous, vaihdettiin se ta- louskommuneihin. Lasten yhteiskas- vatuksen, yhteisruokinnan kautta säästettiin naisen voimia, vapaut- taan nainen tuottamattomasta työs- tä kodissa, ja päivävastoin rikastute- taan kansantaloutta työläisnaisen äätten töillä.

Ensi silmäykseltä saattaa näyttää, että työvelvollisuus, joka on ulotettu työläis- ja talonpoikaissaisiin, rasit- taa entistä enemmän naista, orjuut- taa sen lopullisesti. Kuitenkin on ä- slantila päivävastoin. Työvelvollisuus äuttaa naista orjuussiteiden hellittä- misessä, sillä mitä enemmän työläis- käisiä on meillä taloudellisessa raken- nustyössämme kiinni, sitä pikemmin koko työväen Venäjällä syntyy last- ten koteja, seimiä, talouskunneneja, yleisiä ruokaloita, keskus-pesulaitok- sia j. n. e. s. t.ä. kalkkia niitä lai- toksia, jotka vapauttavat naisen ko- titalouden kuormituksesta. Tarvitsee vain syventyä työvelvollisuuskysy- mykseen, voidakseen tervehtiä sitä naisen intressien kannalta.

Yhteiskuntatalous, joka on perus- tettu kaikkien tuottavalle yhteistyöl- le, tuo naisen asemaan ihmiskunnan historiassa tapahtuneen suurimman käänteen. Uusi talousjärjestelmä v- etää kaikki kansalaiset, naiset osit- tain, tuotannon prosessiin, ja täten hävittää naisen riippuvaisuuden ruok- kija miehestä. Kun kerran nainen ansaitsee itse, hänen ei tarvitse "kat- soa vain miestänkä käsiin", vaan tu- lee hän tasa-arvoiseksi tämän rin-

Vaeltaapi vanha äiti epätoivoissansa. Niinkuin öisi puukon pistos rinnas- ansa, taih niinkuin ruoskittaisi ruumista- sa...

Tuska polttaa otsallansa, raastaa, niinkuin kuumennetuin rau- doin,

joku riistäis sydämenkin rinnastansa.

Minunko poikan' lapsi tuo, jok' ei maan matoselle pahaa tehdä voisi' tai sitten ihmiselle! Hänkö, ilo nuoruusvuosieni... ylpeyskin miehuusväen, muuten puut- teellisen, vanhuuteni tuki, turva, lohtu elon äitähetkien.

Ilkinkö vasten tahtoansa viedään, niinkuin teuras uhrialttarille julmain riistäjäin saallinhuimon pohjattomaan tulkitaan syöstään!

Sotaan, todelliseen helvettiin... Sellaiseen, jot' sanoin ei saata kuvitella,

jossa kauhu riistää järjen, jossa sijaa

säähille ei saa olla, jossa konnain, riistäjien voitto- osingoista

lyödään arpaa.

Arpanappuloina ollen ihmispiäät, jois- ta vuotaa veri, pursuu aivot, putoilevat silmät, ennen niin kaunit, lemmekkäät.

Älkää viekö, konnat, laatan! Ottakaa ennen minun sydämeni! Rintaansa hän puristaapi sormin kauhun vääristämin. Kirkasee kuin puristaapi hammas pedon.

Kaatuu, vetää viime hengenvedon.—

S. S. O. Salman luentoseuran ko- koukselle v. 1917.

IDA SALO.

VAPUNPÄIVÄN AAMU

Kirj. Setä.

Kauniina ja kirkkaana valkeni Va- pun päivän aamu v. 1920. Edellise- nä yönä oli satanut, mutta aamulla häipyivät pilvet pois ja tämä teki il- man kristallikirkkaaksi, puhtaaksi ja räittäiksi. Jo tämäkin tuntui juhla- liselta, mutta päivän merkitys se suu- remman juhlatunnelman loi. Olihan se uuden päivän aamu luonnossa ja yhteiskunnassa. Olihan veljemme ja sisaremmie Venäjällä voittaneet it- sellen suuremman vapauden ja nyt he juhliivat voiton ja vapauden iuh- laa. Olivathan työläistoverit Euro- passa tänä päivänä miljoonittain jät- täneet työpajat tyhjiksi ja laskeneet työaseet alas voidakseen juhla työ- läisten juhlaa; innostua työläisten yhenäisestä solidarisuudesta ja lietsoa yhteisymmärrystä vielä tietämättömyy- den unessa nukkuvien työläisten sie- luihin. Näitä kaikkia ajattelin ja tunsin, että minä en elänyt yksin, vaikka täällä Amerikassa vielä työ- läisistä pieni joukko jäi juhlimaan tä- tä Vapunpäivää, ainoaa tähän astiata työläisten kansainvälistä juhlaa. Tun- sin kuitenkin että elin niiden miljoon- nien kanssa, jotka muissa maissa ol- vat juhlimassa tänä päivänä, työläis- ten suurimpana juhlapäivänä. Siksi hymyilin auringon säteille, hymyilin jokaiselle pikkulapselle ja jokaiselle työläistoverille, jotka vastaan tulivat.

Tunsin sielussani jotain suurem- moista tunnetta, kaunista ja hyvää, jota vain harvoin voi tuntea. Sel- laista, mikä tuntuu olevan tunnetta elävää tietoisuudesta ja ymmärryk- sestä yhteen sulautunutta ajatusta ja tunnetta miljoonien toverien kanssa, joita ei ole koskaan nähnyt eikä kos- kaan heistä muuta kuullut kuin sen, että he ovat uskollisia työväenluokan vapautustaistelle.

Tämän yhteydessä oli myös ajatuk- sissani jotain yksilöllistä tunnetta, mutta se ei ollut yksilöllistä siinä merkityksessä, että olisin unhoittanut yhteisen toveruustunteen miljoonien toverieni kanssa. Minun piti mennä viemään Vapunpäivän iloista sanomaa sairaalle toverilleni, joka oli kauan ollut eristettynä pois tovereistaan.

Hänkin vielä nuori, melkein lapsi, elämän kevään aamunkoitossa. Tie- sin, että hän olisi halunnut päästä pois Vapuksi, mutta häntä ei laskettu. Tiesin myös kuinka suuresta mer- kityksestä on todelliset toverit sellai- sille tovereille, jotka ovat vankeu- dessa. Olen itse sen kokenut. Mut- ta mitä viedä? Viedäkö hedelmiä vaiko kukkia? Viedä vähän kum- piakin. Olihan se Vapun päivän aa- mu. Kukatkin tuntuu näin kevääl- lä, tällaisena kauniina aamuna kau- niilta sairaalle toverille, lapselle, sis- kolle... Niin veinkin vähän hedelmiä ja vähän punasia kukkia. Olimme iloisia? Kysyä sitä!

"Setä toi sinulle ruumisarkun".

"Hui hai, nyt ei puhuta ruumisar- kuista mitään. Nyt on Vapun päivän aamu. Nyt ollaan iloisia kuin meid- ään täytyy olla iloisia".

Istuimme puun juurelle ja aloim- me keskustelemaan päivän suuresta merkityksestä.

Siinä hetken oltua aloimme itke- mään niinkuin pienet lapset nyyh- kyttäen toinen toisemme rintoja vas- ten.

"Mitä setä itkee?"

"Sitä kun toverit eivät pääse tuot- ta vankiloitten pimeistä komeroista tänne ulos. Tänne elämään. Tänne kirkkaaseen auringonpaisteeseen. Tä- ne valoo ja taisteluun vapauden puolesta. Tänne meidän keskuute- me nauttimaan edes puhdasta ilmaa joskuskaan, näkemään toverien iloi- sia hymyileviä kasvoja, katsomaan lasten leikkiä, kuuntelemaan joskus lintujen viserrystä, näkemään illalla tähtikirkasta taivasta, kuuta ja jo- tain luonnosta nauttimaan ja tunte- maan toverien toveruusrakkautta ja solidarisuuden yhteisymmärrystä. Siel- lä vaan vuosi vuoden perään saavat istua kylmässä vankikopissa ja tun- tea kuinka ruumis ja sielu kylmenee niinkuin ruosteen syövä rauta tai lahoava puu".

"Kyllä he sieltä vielä pääsevät pois", sanoi toverini, sillä hänkin vai- pui syviin ajatuksiin eikä tuntenut enää olevansa yksin. Vapun päivän

(Jatkoa toisella sivulla)

(Jatkoa toisella sivulla)